

RAPORT DE EVALUARE A IMPACTULUI PROIECTULUI	
Denumirea proiectului:	Colaborare regională pentru îmbunătățirea condițiilor social-economice ale satului Sireți, raionul Strășeni
Codul proiectului:	9894
Data vizitei de evaluare:	14.07.2016
Regiunea de Dezvoltare:	Centru
Apelul:	2010
Prioritatea SDR Centru:	nr. 1: „Reabilitarea infrastructurii fizice”, Măsura 1.2 „Reabilitarea și modernizarea rețelei de drum existente și a conexiunilor internaționale”
Solicitantul:	Primăria Sireți, raionul Strășeni
Beneficiari:	Locuitorii s. Sireți - 5939 persoane. Locuitorii s. Roșcani - 1658 persoane. Agenții economici, dintre care: - întreprinderi – 37; - întreprinderi agricole, gospodării țărănești – 1267; - instituții publice – 14. Consiliul Raional Strășeni.
Suma totală a proiectului, mii lei	11 131,2
Suma alocată din FNDR, mii lei	10 698,3
Contribuția solicitantului, mii lei	432,9
Alte surse, lei	-
Suma valorificată , mii lei	11 131,2
Raportori (numele, prenumele, funcția)	<p>Violeta Evtodienco, șef Secție statistică regională, Direcția generală dezvoltare regională, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor</p> <p>Victoria Ostap, specialist principal, Secția statistica regională, Direcția generală dezvoltare regională, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor</p> <p>Angela Dumitrașco, consultant național superior în domeniul politicilor de dezvoltare regionala, monitorizare si evaluarea bazata pe rezultate (MBR), Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ)</p> <p>Vasile Brașovschi, consultant național în domeniul monitorizării bazate pe rezultate și evaluare (MBR), Agenția de Cooperare</p>

	Internațională a Germaniei (GIZ)
Supervizor (numele, prenumele, funcția)	Igor Malai , șef adjunct al Direcției generale dezvoltare regională, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor
Criteriile de evaluare	Analiza performanței
1. Relevanța	
<p>Corespunde obiectivul general și obiectivele specifice ale proiectului prevederilor strategice, stipulate în documentele de politici ce țin de dezvoltarea regională / locală (spre exemplu: SNDR, SDR, strategiile de dezvoltare social-economică a localității / raionului, planurile de acțiuni, etc.)?</p>	<p>Conform cererii de finanțare, proiectul se încadrează în prioritatea nr. 1 a Strategiei de dezvoltare regională Centru „Reabilitarea infrastructurii fizice”, măsura 1.2 „Reabilitarea și modernizarea rețelei de drum existente și a conexiunilor internaționale”.</p> <p>Sursa: http://www.adrcentru.md/public/files/generale/StrategiaRDC-2010-2016.pdf</p> <p>Atît obiectivul general al proiectului „Îmbunătățirea condițiilor social economice și a climatului investițional al satelor Roșcani și Sireți prin renovarea drumului” cît și obiectivele specifice:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Realizarea lucrărilor de renovare a drumului Sireți-Roșcani, conexiunea internațională Chișinău - Ungheni și (ii) Crearea mecanismului de cooperare între toți actorii implicați în dezvoltarea regională (consilii locale, consiliul raional Strășeni și Ministerul construcțiilor și dezvoltării regionale, Ministerul transporturilor și infrastructurii). <p>corespund priorităților stabilite în documentele strategice, inclusiv Planul strategic de dezvoltare social-economică a satului Roșcani, r. Strășeni pentru anii 2005-2010 (disponibil în versiune electronică) actualizat în anul 2011 pentru anii 2011-2015 de către Consiliul local.</p> <p>Concomitent, Programul de dezvoltare social-economică a raionului Strășeni pentru anii 2012-2015, aprobat prin decizia Consiliului Raional nr. ½ din 24.02.2012, prevede reabilitarea infrastructurii rutiere în satele Roșcani și Sireți.</p> <p>Sursa: http://documents.tips/documents/programului-de-dezvoltare-social-economica-a-raionului-straseni-pe-anii-2012-2015.html</p> <p>Proiectul în sine este unul relevant.</p> <p>Cu toate acestea, e necesar de menționat primăria Sireți nu a pus la dispoziția evaluatorilor documentul strategic de dezvoltare a localității, care să descrie ce măsuri concrete au fost planificate în domeniul îmbunătățirii infrastructurii drumurilor la nivel de localitate.</p>

<p>În ce măsură conținutul proiectului corespunde necesităților specifice ale grupurilor țintă?</p>	<p>Conform cererii de finanțare grupurile țintă constituie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2954 gospodării din ambele localități; - 36 agenți economici; - 14 instituții publice; - Consiliul raional Strășeni; - Consiliul s. Sireți și Consiliul s. Roșcani; - S.A. Drumuri Strășeni. <p>Proiectul și-a propus să soluționeze problemele ce țin de îmbunătățirea infrastructurii rutiere în satele Roșcani și Sireți, prin conectarea acestora la traseul național Chișinău-Ungheni. Ca urmare a implementării proiectului s-a urmărit și micșorarea distanței traseului Sireți-Strășeni pentru locuitorii satului Sireți, a timpului, precum și a costurilor achitate pentru deplasări.</p> <p>Podul peste râul Roșcani, care totodată face legătură între două sate, la etapa depunerii cererii de finanțare, era din punct de vedere tehnic necirculabil. Această situație impunea locuitorii ambelor sate să parcurgă distanțe suplimentare, să achite dublu pentru serviciile de transport inclusiv să dedice călătoriei un timp dublu pentru a se deplasa atât spre Chișinău, cât și spre Strășeni, centrul raional.</p> <p>Circulația rutieră din satul Sireți spre or. Strășeni se efectua prin mun. Chișinău, astfel se parcurgea o distanță suplimentară de 18 km.</p> <p>Aceeași situație a fost și în cazul deplasărilor din satul Roșcani spre satul Sireți, unde se parcurgea suplimentar o distanță de 22 km, distanța directă fiind de doar trei km.</p> <p>Instituțiile publice localizate în localitățile respective au importanță vitală pentru populația din ambele sate. Astfel, populația din Roșcani beneficiază de serviciile Centrului de Sănătate din Sireți, iar elevii din Roșcani își fac studiile la liceul din Sireți.</p>
<p>Existența cadrului logic al proiectului și calitatea acestuia. Claritatea intervenției logice - în ce măsură activitățile propuse pot duce la materializarea rezultatelor, care, prin urmare, vor duce la atingerea scopului proiectului, astfel contribuind la obiectivul general?</p>	<p>Cererea de finanțare a proiectului conține cadrul logic. Cadrul logic întrunește elementele necesare stipulate în Instrucțiunea pentru utilizatori privind înaintarea propunerilor de proiecte pentru finanțare din Fondul național de dezvoltare regională, aprobată prin decizia CNCDR nr.5/10 din 04 mai 2010.</p> <p>Cu toate acestea, obiectivul general este prea ambițios pentru a fi atins doar de acest proiect. Formularea obiectivului specific nu este conformă, ci constituie mai degrabă niște activități din cadrul proiectului.</p> <p>Activitățile proiectului în cea mai mare parte au ținut de implementarea lucrărilor de construcții. Deși acestea au contribuit într-o oarecare măsură la îmbunătățirea condițiilor social-economice și a climatului investițional în localitățile vizate, ele sunt totuși insuficiente pentru atingerea acestui obiectiv.</p>

<p>Dacă indicatorii de performanță corespund criteriilor SMART?</p> <p>Specific</p> <p>Măsurabil</p> <p>Realizabil</p> <p>R – realist</p> <p>T – măsurabil în timp</p>	<p>Indicatorii propuși atât la nivel de obiectiv general, cât și obiective specifice, rezultate și produse nu corespund în totalitate criteriilor SMART (Specifice, Măsurabile, Accesibile, Realistice, încadrate în Timp).</p> <p>Indicatorii nu au stabilite valori inițiale și ținte.</p>
<p>În ce măsură riscurile și ipotezele au fost analizate și luate în considerație? Există oare un mecanism de management al riscurilor?</p>	<p>În cadrul logic au fost menționate 3 riscuri în rubrica presupuneri. Cu toate acestea unele dintre riscurile identificate nu sunt cele mai relevante pentru proiectul dat. În general acestea nu au fost formulate și nici identificate calitativ.</p> <p>Un mecanism de management, inclusiv de monitorizare și evaluare al riscurilor nu există.</p>
<p>Au fost introduse careva modificări în cadrul proiectului? Dacă da, în ce măsură acestea au dus la îmbunătățirea proiectului?</p>	<p>Au fost operate modificări la documentația tehnică în legătură cu faptul că nu au fost prevăzute lucrări de construcție a rigolelor de evacuare a apelor pluviale, necesare pentru protejarea malurilor râului.</p> <p>Astfel, pentru efectuarea lucrărilor suplimentare a fost necesar de modificat volumul de beton B25 F200W6 de la 4,7 m³ la 18,3 m³.</p> <p>Lucrările de proiectare pentru evacuarea apelor pluviale de pe drum și protejarea podului au fost efectuate din contul partenerului, Primăria Roșcani.</p>
<p>Dacă există un plan de durabilitate ca parte integrală a designului proiectului?</p>	<p>Un plan de durabilitate, parte componentă a proiectului, nu există. În același timp, capitolul VII „Durabilitatea proiectului” din Acordul de parteneriat privind implementarea proiectului, prevede:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Beneficiarul și partenerii se angajează să gestioneze responsabil, eficient și durabil produsele obținute din implementarea Proiectului, în interesul consumatorilor și a comunității pe care le reprezintă. 2. Beneficiarul și Partenerii sunt responsabili de respectarea legislației în domeniul construcției, reparației și amenajării obiectivelor conform bugetului, obținute în rezultatul implementării Proiectului. <p>Cu toate acestea, în cererea de finanțare aplicantul se obligă că durabilitatea proiectului va fi asigurată de către Consiliul raional Strășeni, proprietar al infrastructurii rutiere raionale, care la rândul său va transmite drumul și podul renovate spre gestiune SA „Drumuri Strășeni”. Întreprinderea respectivă dispune de cadre profesionale și echipament specializat pentru asigurarea exploatații durabile a drumurilor.</p>

2. Eficiența

Disponibilitatea resurselor necesare și modul de utilizare a acestora?

Costul total al proiectului constituie cca 11 131,2 mii lei, din care 10 698,3 mii lei este costul proiectului din FNDR și 432,91 mii lei contribuția beneficiarilor.

Documentația tehnică a proiectului a fost elaborată din mijloacele financiare ale beneficiarului, valoarea căreia constituie 260,3 mii lei. Totodată suma de 172,6 mii lei a fost transferată în contul ADR Centru pentru completarea finanțării lucrărilor de construcție.

Lucrările de construcție în cadrul proiectului au fost asigurate cu mijloace financiare în măsura posibilităților atât din FNDR cât și din mijloacele beneficiarului proiectului.

Lucrările de construcții în cadrul proiectului au fost efectuate de către:

1. SRL „Lincons” pentru reabilitarea drumului L445 (R1-Roșcani – stația Ghidighici) km 3+200 – km 4+994 din s. Sireți, r. Strășeni, pentru o durată de execuție a lucrărilor de 3,5 luni, conform contractului de antrepriză nr. 43/6 din 13.08.2012. Valoarea contractuală a lucrărilor – 8 450,6 mii lei;
2. SRL „Poduri-Prim” pentru reparația capitală a podului din satul Roșcani, conform Contractului de antrepriză nr. 22/6 din 08.06.2012, pentru o durată de execuție a lucrărilor de 6 luni. Valoarea contractuală a lucrărilor, conform Acordului Adițional nr. 22/9 din 02.11.2012 la Contractul de antrepriză nr. 22/6 din 08.06.2012, constituie - 2 060,9 mii lei. Un lucru pozitiv a fost angajarea a 14 persoane din cadrul localității Roșcani pe parcursul unui an de zile la lucrările de reparație a podului. Cu toate acestea, calificarea persoanelor angajate nu a fost de înaltă calitate.

Serviciile de supraveghere tehnică a lucrărilor de construcție, au fost efectuate de către:

1. ÎI „Costev V.I.” – 70,1 mii lei, contract pentru supraveghere tehnică nr. 47/6 din 04.09.2012 pentru lucrările de construcție a drumului.
2. SRL „Pandora” – 17,5 mii lei conform Acordului Adițional nr. 83/2 din 14.11.2012 la Contractul pentru supraveghere tehnică nr. 38 din 11.07.2012.

Serviciile de supraveghere de autor au fost efectuate de către SA „Intexnauca” pentru:

1. reabilitarea drumului L445 (R1-Roșcani-stația Ghidighici) km3+200-km4+994 din s. Sireți, r. Strășeni – 28,0 mii lei, conform Contractului de servicii nr. 30 din 28.06.2012;
2. reparația capitală a podului din s. Roșcani, r. Strășeni – 6,5 mii lei, conform Contractului nr. 31 din 28.06.2012.

<p>Respectarea implementării activităților în conformitate cu planul de activitate propus?</p>	<p>Propunerea de proiect „Colaborare regională pentru îmbunătățirea condițiilor social-economice ale s. Sireți, raionul Strășeni” a fost depusă spre finanțare din Fondul național de dezvoltare regională în cadrul Apelului de propuneri de proiecte din 2010 pentru perioada de finanțare 2010-2012. Implementarea acestuia, conform Deciziei Consiliului național de coordonare a dezvoltării nr. 10/12 din 27.06.2012, a demarat în anul 2012.</p> <p>Durata de implementare a proiectului a fost prevăzută de 12 luni. Reieșind din faptul că proiectul a fost aprobat spre finanțare la 27.06.2012, iar finală a podului a fost efectuată la 10.11.2012 și recepția finală a drumului la 31.05.2013, putem constata că implementarea proiectului a s-a încadrat în termen.</p>
<p>Produsele de proiect - cantitatea și calitatea acestora?</p>	<p>În urma implementării proiectului au fost realizate următoarele produse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2,054 km drum renovat dintre satele Sireți și Roșcani, inclusiv 1,8 km renovat, 0,254 km drum plombat; - 0,28 km lungimea podului dintre satele Sireți și Roșcani renovat. <p>Calitatea drumul renovat la momentul vizitei este de o calitate înaltă. Însă, în timpul vizitei de monitorizare a drumului s-a atestat că pe marginea drumului nu este cosită iarba.</p> <p>Calitatea lucrărilor asupra podului renovat, de asemenea este bună, doar că beneficiarul menționează că pe timp de ploaie, pe pod se acumulează apa, care nu are scurgere. În același timp, podul nu este întreținut într-o stare îngrijită. Pe acostamentele acestuia este depus un strat gros de pământ, adus de ape. Una din cauze o constituie și infrastructura de scurgere pluvială lipsă de pînă la pod care nu a fost prevăzută în proiectul tehnic.</p> <p>Este de menționat, că râul în preajma podului este într-o stare deplorabilă. Murdăria adusă de apele râului cît și de ploi se acumulează la temelia podului.</p>
<p>3. Eficacitatea (Rezultativitatea)</p>	
<p>Care sunt rezultatele obținute până în prezent?</p>	<p>Beneficiarul și partenerii săi, conform cererii de finanțare, au atins următoarele rezultate:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Conexiunea între localitățile din regiune Sireți – Roșcani – Strășeni a fost îmbunătățită; 2. Ruta de transport Sireți-Roșcani-Chișinău, care nu a funcționat timp de 20 ani, a fost redeschisă. Zilnic funcționează 4 curse; 3. Serviciilor de transport mai ieftine oferite către aceeași destinație comparativ cu pînă la reparația podului (costul unei deplasări a scăzut de la 16 lei la 8 lei); 4. A fost redusă distanța de deplasare Sireți-Strășeni de la 20 km la 11 km.

	<p>Renovarea podului dintre localitățile respective a contribuit la optimizarea circulației de persoane și mărfuri dintre/către cele 2 localități. Numărul de unități de transport pe segmentul dat în zilele lucrătoare a crescut de la 120 la 250. A fost sporită securitatea rutieră.</p> <p>Au fost deschise și noi activități economice. Cum ar fi brutărie, sere pentru creșterea legumelor. Zona de odihnă „Seven lakes” și-a extins capacitatea de găzduire a turiștilor.</p> <p>Deși există un mecanism de cooperare locală și între localități totuși nu este o evidență care să confirme clar ce mecanism de cooperare regională este creat în scopul dezvoltării regiunii.</p>
<p>Dacă toate grupurile țintă au acces la / pot utiliza rezultatele / serviciile proiectului?</p>	<p>Rezultatele obținute sunt accesibile pentru toate grupele țintă ale proiectului. Drumul renovat dintre localitățile vizate, cât și podul renovat în cadrul proiectului sunt utilizate atât de către populația și agenții economici locali, cât și din afara celor 2 localități.</p>
<p>Schimbările calitative majore produse de rezultatele proiectului?</p> <p>Contribuția rezultatelor la atingerea scopurilor (sau a obiectivelor specifice) ale proiectului?</p>	<p>Rezultatele proiectului au contribuit la îmbunătățirea considerabilă a condițiilor de circulație a locuitorilor satelor Sireți și Roșcani. Aceștia au posibilitate să se deplaseze în centrul raional și spre capitală în mai puțin timp și cu cheltuieli mai mici.</p> <p>Condițiile create contribuie benefic la deplasarea elevilor spre liceul din Sireți. Serviciile publice (salvarea, pompierii, poliția) și-au redus în jumătate timpul de accesarea a destinațiilor din aceste 2 localități.</p> <p>De asemenea, rezultatele proiectului contribuie pozitiv la îmbunătățirea condițiilor social-economice și climatului investițional în aria de intervenție. Totodată este nevoie de implicarea activă a autorităților locale în promovarea localităților și întreprinderea măsurilor relevante pentru dezvoltarea acestora.</p>
<p>4. Impactul</p>	
<p>Care este impactul global al proiectului deja observat și cel potențial?</p> <p>Contribuția proiectului la atingerea obiectivului general?</p>	<p>Impactul proiectului se atestă asupra instituțiilor publice, agenților economici, populației celor 2 localități cât și asupra factorilor de mediu. Renovarea drumului Sireți-Roșcani a îmbunătățit accesul beneficiarilor la traseul național Chișinău-Ungheni.</p> <p>A fost facilitat accesul la servicii de transport mai eficiente și mai sigure care ulterior au contribuit la reducerea cheltuielilor de transport și nemijlocit la îmbunătățirea condițiilor investiționale în zona dată.</p> <p>Întru atingerea obiectivului general, beneficiarul proiectului și partenerii săi depun efort spre implementarea planului de dezvoltare locală conform priorităților stabilite, cu responsabili, termeni de realizare și surse concrete de finanțare.</p> <p>Cît privește climatul investițional, considerăm că elementul acesta este prea ambițios și era nevoie de identificarea clara a proiectelor sau a măsurilor complementare proiectului dat pentru a putea</p>

	atinge și evalua obiectiv atingerea acestuia.
Factorii externi eventuali, ce ar putea pune în pericol impactul direct? Care sunt efectele globale directe și indirecte, potențiale și/sau deja manifestate, sub aspect pozitiv sau negativ?	Din mijloacele financiare FNDR au fost renovate drumul și podul peste râul Roșcani. Totodată, porțiunea de drum, care unește podul din direcția Strășeni spre Sireți, nu a fost reparată și adaptată localizării podului. Nu au fost construite bordurile și rigolele de scurgere a apelor. Din aceste considerente, pe timp de ploaie, pe pod se acumulează apă. În cazul dat, dacă obiectivele construite nu vor fi transmise în gestiunea întreprinderii specializate SA „Drumuri Strășeni”, persistă pericolul de a diminua impactul proiectului.
5. Durabilitatea	
Durabilitatea rezultatelor proiectului (dacă sunt prevăzute / alocate resursele necesare pentru menținere?)	După finalizarea implementării proiectului, valoarea lucrărilor și serviciilor obținute au fost transmise beneficiarului proiectului la nivel de APL I. Conform cererii de finanțare, beneficiarul, la rîndul său, s-a obligat să transmită valoarea lucrărilor și serviciilor efectuate către Consiliului Raional Strășeni și ulterior în gestiunea S.A. „Drumuri Strășeni”. La momentul evaluării impactului proiectului, valoarea lucrărilor și serviciilor obținute în rezultatul implementării proiectului se aflau la balanța beneficiarului proiectului, care încă nu inițiaseră procedura de transmitere ale acestora către Consiliul Raional – proprietarul acestora. Totodată, conform cererii de finanțare, beneficiarul s-a obligat ca consiliile locale ale satelor Sireți și Roșcani vor include în bugetele locale surse financiare în jur de 20 000 lei anual pentru întreținerea și buna exploatare a porțiunii de drum renovate. Concomitent, în conformitate cu clauzele contractuale, responsabil de calitatea lucrărilor de renovare a drumului dintre localitățile Sireți și Roșcani, de o lungime de cca 2,054 km, inclusiv 1,8 km renovat și 0,254 km drum plombat, se face antreprenorul lucrărilor de construcții SRL „Lincons”, pentru o perioadă de 5 ani de la data recepției finale. Pentru calitatea lucrărilor de renovare a podului peste râul Roșcani de o lungime de cca 0,28 km, conform clauzelor contractuale, responsabil se face executorul lucrărilor de construcții SA „Poduri-Prim”, pentru o perioadă de 2 ani de la data recepției finale. Termenul de garanție a obiectivului la momentul evaluării era expirat.
Asumarea responsabilității beneficiarilor față de rezultatele obținute?	Cu toate că beneficiarii declară că se efectuează lucrări de întreținere a obiectivelor construite, la momentul evaluării, acostamentul drumului, precum și suprafața podului erau într-o stare neîngrijită (pe marginea drumului nu este cosită iarba, iar pe pod era depus un strat gros de pământ). Este știut faptul, că autoritățile publice locale de nivelul I au un buget limitat, neavînd în subordine structuri specializate pentru întreținerea infrastructurii de drumuri locale.

	<p>Prin urmare, dacă beneficiarii proiectelor nu vor transmite valoarea obiectivelor renovate în cadrul proiectului către Consiliul Raional Strășeni, acestea riscă să diminueze funcționarea adecvată a acestora.</p>
<p>Existența cadrului de politici adecvat pentru menținerea corespunzătoare a rezultatelor proiectului?</p>	<p>Cadrul de politici existent este favorabil pentru menținerea corespunzătoare a rezultatelor proiectului.</p> <p>Astfel, Măsura 1.1 „Reabilitarea rețelei de drumuri locale și regionale” la Strategia de dezvoltare regională Centru pentru anii 2016-2020 stipulează că modernizarea drumurilor va urmări scopul de a spori accesul la arterele naționale și internaționale pentru o mai bună conectivitate și mobilitate la nivel regional. În acest context, în Programul Regional Sectorial în domeniul drumurilor regionale și locale, pentru Regiunea de Dezvoltare Centru au fost identificate 12 coridoare rutiere principale care vor servi baza propunerilor de proiecte în perioada ce urmează.</p> <p>Cu regret, atât primăriile din aria de intervenție, cât și Consiliul raional Strășeni nu dispun atât de documente strategice de nivel local și raional pentru perioada actuală, care ar prevedea măsuri concrete de dezvoltare a infrastructurii rutiere, cât și de resurse financiare necesare.</p>
<p>Existența capacităților instituționale și manageriale pentru asigurarea durabilității rezultatelor?</p>	<p>Primăriile satelor Sireți și Roșcani nu dispun de capacități atât manageriale, cât și instituționale pentru asigurarea durabilității obiectivelor renovate în cadrul proiectului.</p> <p>Beneficiarul proiectului, conform cererii de finanțare, urma să transmită drumul și podul renovate la balanța Consiliului Raional Strășeni, ca ulterior să fie dat spre gestiune SA „Drumuri Strășeni”. La etapa evaluării impactului subiectul cu privire la valoarea lucrărilor și serviciilor prestate în cadrul proiectului nu este soluționat aflându-se încă la balanța beneficiarilor – Sireți și Roșcani.</p>
<p>6. Aspectele tematice</p>	
<p>6.1 <u>Respectarea egalității genurilor:</u></p> <p>Dacă interesele practice, ce țin de respectarea egalității între genuri, au fost luate în considerație în cadrul proiectului?</p>	<p>Egalitatea de gen, în mod direct, nu este abordată de proiect. Totodată de rezultatele proiectului vor beneficia atât bărbații, cât și femeile din localitățile din aria de intervenție.</p>
<p>6.2 <u>Respectarea necesităților privind protecția mediului:</u></p> <p>- Dacă aspectele ecologice au fost analizate în modul corespunzător la etapa de elaborare a proiectului?</p>	<p>Proiectul contribuie direct asupra îmbunătățirii calității mediului, deoarece prin renovarea drumului și podului s-au micșorat emisiile de CO₂ în atmosferă și s-a redus nivelul de zgomot, care afectau locuitorii din preajma traseului renovat.</p> <p>La etapa de elaborare a proiectului au fost analizate toate aspectele ecologice, fiind obținute coordonările necesare de la instituțiile responsabile în domeniu.</p>

<p>- Influența proiectului asupra stării mediului pozitivă sau negativă și măsurile prevăzute pentru ameliorarea acestora?</p>	<p>De asemenea, la recepțiile la terminarea lucrărilor și recepțiile finale, în cadrul comisiilor respective participă reprezentanții serviciilor ecologice. Aceștia s-au expus pozitiv referitor la influența proiectului asupra stării mediului, semnînd procesele verbale corespunzătoare.</p>
<p>6.3 <u>Gradul de afiliere la practicile de bună guvernare:</u></p> <p>- Dacă da, atunci cum? Dacă nu, atunci de ce?</p> <p>- Transparența și regularitatea raportării financiare și de performanță; existența unui sistem adecvat de monitorizare internă?</p> <p>- Respectarea principiului de incluziune socială?</p>	<p>Procesul de implementare și monitorizare a proiectului cu regularitate a fost publicat pe pagina web a ADR Centru.</p> <p>ADR Centru, în baza Metodologiei de monitorizare și evaluare a măsurilor de susținere a dezvoltării regionale, aprobată prin ordinul MDRC, prezintă trimestrial rapoarte la MDRC privind procesul de implementare și utilizare a mijloacelor financiare în cadrul proiectului. Informația respectivă, de asemenea, este prezentată Consiliului regional pentru dezvoltare Centru și Consiliului național de coordonare a dezvoltării regionale.</p> <p>Principiul de incluziune socială la renovarea drumului și podului a fost luat în considerație.</p>
<p>6.4 <u>Respectarea Drepturilor Omului:</u></p> <p>- Dacă proiectul contribuie activ la promovarea drepturilor omului?</p> <p>- Dacă s-a făcut analiza referitor la grupurile țintă care au (avut) de câștigat sau de pierdut?</p>	<p>Proiectul dat a contribuit la asigurarea dreptului fiecărui cetățean al țării la libera circulație, garantat conform articolului nr. 27 al Constituției Republicii Moldova. Rezultatele proiectului contribuie la îmbunătățirea nivelului de trai a locuitorilor din satele Sireți și Roșcani, precum și la dezvoltarea social-economică a localităților respective.</p> <p>Toate grupurile țintă cuprinse în proiect au de câștigat de la rezultatele obținute în urma implementării proiectului.</p>
<p>Concluzii :</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Proiectul dat este unul relevant și corespunde necesităților grupurilor țintă din localitățile vizate de proiect. În același timp, calitatea formulării de către solicitant a Obiectivului general și specific, precum și intervenția logică a proiectului necesitau îmbunătățiri la etapa inițială. Rezultatele nu au fost clar definite. 2. Principiul de elaborare, la un preț redus, a documentației tehnice pentru implementarea proiectului, reieșind din bugetele limitate ale unităților administrativ-teritoriale, ulterior duce la tergiversarea procesului de implementare a proiectului din cauza depistării volumelor suplimentare de lucrări și a calității reduse de executare a lucrărilor. Situația dată are un efect negativ asupra costului final al proiectului și timpul de implementare inițial preconizat. 3. Documentația tehnică destinată podului, la etapa inițială nu a fost calitativ planificată și elaborată. Astfel, nu au fost planificate scurgerile, lipsa cărora au contribuit la acumularea șuvoaielor de ape pluviale pe podul renovat. La această etapă, este evident că era un imperativ, ca din start, să fie incluse în lucrările de proiectare și renovare ambele părți ale podului. 4. Importanța locală a proiectului este evidentă. Impactul scontat al proiectului a fost atins și anume asigurarea localităților vizate de proiect cu acces îmbunătățit la traseul național 	

Chișinău – Ungheni, reducerea distanței drumului, timpului parcurs și cheltuielilor destinate serviciilor de deplasare spre centrul raional. Cu toate acestea, pentru a îmbunătăți condițiile social-economice și a climatului investițional al satelor Roșcani și Sireți este nevoie de mai multe intervenții.

5. Durabilitatea rezultatelor proiectului este pusă în pericol din motivul lipsei capacităților financiare și instituționale a autorităților publice locale.

**Recomandări cheie (în
ordinea gradului de
importanță):**

1. Se recomandă Primăriei satului Sireți să transmită la bilanța Consiliului raional Strășeni într-un timp cât mai scurt posibil:
  - valoarea lucrărilor și serviciilor prestate asupra drumului renovat ;
  - documentația tehnică a proiectului „Reabilitarea drumului L445 (R1-Roșcani – stația Ghidighici) km 3+200 – km 4+994 din s. Sireți, r. Strășeni”.
2. Se recomandă Primăriei satului Roșcani:
  - 2.1. Să transmită la bilanța Consiliului raional Strășeni într-un timp cât mai scurt posibil:
    - valoarea lucrărilor și serviciilor prestate asupra podului renovat;
    - documentația tehnică a proiectului „Reparația capitală a podului din satul Roșcani” la bilanța Consiliului raional Strășeni.
  - 2.2. Să ia măsuri pentru întreținerea râului Roșcani, în preajma podului, într-o stare adecvată.
3. Se recomandă Consiliului raional Strășeni, ca proprietar al bunurilor reabilite să faciliteze într-un termen cât mai scurt posibil:
  - luarea la evidență a lucrărilor și serviciilor prestate efectuate asupra bunurile în cadrul proiectului;
  - luarea la evidență a documentației tehnice a proiectelor „Reabilitarea drumului L445 (R1-Roșcani – stația Ghidighici) km 3+200 – km 4+994 din s. Sireți, r. Strășeni” și „Reparația capitală a podului din satul Roșcani”;
  - transmiterea în gestiunea SA „Drumuri Strășeni”, precum și identificarea resurselor financiare destinate întreținerii bunurilor reabilite în cadrul proiectului.
  - identificarea resurselor pentru reparația și adaptarea porțiunii de drum de pînă la pod, precum și a sistemului de scurgere pluvială.
  - identificarea resurselor pentru expertizarea independentă a calității lucrărilor asupra podului construit și verificarea cauzei apariției delăsării asfaltului la mijloc.
4. Se recomandă ADR Centru să:
  - monitorizeze procedura de transmitere a valorii lucrărilor și serviciilor prestate în cadrul proiectului către Consiliul raional Strășeni;
  - să plaseze pe pagina web raportul de evaluare a impactului proiectului respectiv.

Raportori:

Violeta Evtodienco

șef Secție Statistică Regională,
Direcția generală dezvoltare regională, Ministerul Dezvoltării
Regionale și Construcțiilor

Victoria Ostap

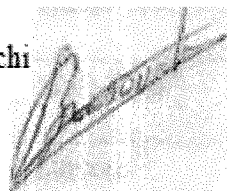
specialist principal Secția statistică regională,
Direcția generală dezvoltare regională, Ministerul Dezvoltării
Regionale și Construcțiilor

Angela Dumitrașco

consultant național superior în domeniul politicilor de
dezvoltare regională, monitorizare bazată pe rezultate și
evaluare (MBR), Agenția de Cooperare Internațională a
Germaniei (GIZ)

Vasile Brașovschi

consultant național în domeniul monitorizării bazate pe
rezultate și evaluare (MBR), Agenția de Cooperare
Internațională a Germaniei (GIZ)

Supervizor:

Igor Malai

șef adjunct Direcție generală dezvoltare regională, Ministerul
Dezvoltării Regionale și Construcțiilor

Anexa 1

Lista persoanelor intervievate:

Data	Organizația / Localitatea	Numele, Prenumele	Funcția
14.07.2016	ADR Centru	Ungureanu Eduard	Director interimar
		Vîrlan Victor	Specialist Secția management proiecte
	CR Strășeni	Sîrbu Nicolae	Șef Direcție agricultură, dezvoltare economică și a teritoriului
	SA „Drumuri Strășeni”	Bîtea Leonid	Director tehnic
	SC „Poduri-Prim”	Țerna Veaceslav	Director general
	SRL „Lincons”	Zingan Alexandru	Director
	Primăria s. Sireți, r. Strășeni	Fialcovschi Rodica	Secretar al Consiliului local
		Sula Maria	Contabil șef
	Primăria s. Roșcani, r. Strășeni	Josan Tamara	Primar
Șugani Nina		Secretar al Consiliului local	
08.08.2016	Primăria Sireți	Carteră Vasile	Ex-primar de Sireți

Lista persoanelor neintervievate

Data	Organizația / Localitatea	Numele, Prenumele / Funcția	Notă
	N/F	N/F	

Anexa 2

Lista documentelor analizate

1. Nota conceptuală.
2. Cererea de finanțare.
3. Matricea cadrului logic.
4. Acordul de parteneriat privind implementarea proiectului.
5. Strategia de dezvoltare regională Centru.

6. Contractele de antrepriză.
7. Contracte de servicii.
8. Programului de dezvoltare social-economică al raionului Strășeni pe anii 2012-2015.
9. Planul strategic de dezvoltare social-economică a satului Roșcani, r. Strășeni pentru anii 2005-2010.
10. Decizia Consiliului Național de coordonare a dezvoltării regionale nr. 10/12 din 27.06.2012 cu privire la redistribuirea mijloacelor financiare ale Fondului național de dezvoltare regională pentru anul 2012.
11. Raportul trimestrial de monitorizare a proiectului pentru perioada ianuarie-decembrie 2012.
12. Raportul final al proiectului.
13. Procese verbale de recepție finală.
14. Actele de primire-predare a patrimoniului.